

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2012 > Sæt viden i arbejde > **Randzonoelovens 5 pct. regel om reduktion af bredden**

Randzonoelovens 5 pct. regel om reduktion af bredden

Randzonoelovens § 5 bestemmer, at hvis det samlede areal af randzoner udgør mere end 5 pct. af en bedrifts samlede areal, kan der søges om reduktion af bredden af randzonen fra 1. september 2012.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Bredden reduceres således, at det samlede areal af randzoner kommer til at udgøre 5 pct.

Overskrider randzonearealet 5 pct. grænsen, gives der tilladelse til at reducere randzonen.

- Der skal søges om tilladelse til at udlægge en reduceret randzone hos NaturErhvervstyrelsen i perioden fra 1. september til 1. oktober 2012.
- Ønsker en landmand, der er omfattet af 5 pct. grænsen, alligevel at udlægge en randzone på 10 meter, kan han få kompensation for alle 10 meter, såfremt han opfylder betingelserne for kompensation.

NaturErhvervstyrelsen har stillet i udsigt, at der medio august kommer en beregningsmodel til beregning af reduceret randzonebredde. Denne model bliver tilgængelig på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside.

Når beregningen er foretaget, skal der indsendes en ansøgning om reduceret randzone til NaturErhvervstyrelsen.

Når ansøgning om tilladelse til at udlægge en reduceret randzone er behandlet, udlægges randzonen endeligt og ændres ikke i forbindelse med overdragelse eller bortforpagtning af bedriften.

Vi vil opfordre til, at man, nu når [kortene](#) er blevet tilgængelige, begynder at overveje, om man med fordel kan søge om reduktion af randzonen.

For at afgøre om denne regel kan finde anvendelse, må det samlede randzoneareal og det samlede bedriftsareal opgøres.

Det samlede bedriftsareal

Ved en bedrift forstås en driftsenhed, der anvendes til jordbrugsmæssige formål, og som drives af samme fysiske eller juridiske person. Bedriften kan bestå af en eller flere ejendomme samt tilforpagtede arealer.

For ejendomme, der indgår i en bedrift, er arealet det samlede matrikulære areal. Hvis en del af en ejendom er bortforpagtet, fragår den bortforpagtede del i opgørelsen. Tilforpagtede arealer medregnes i bedriften med hele det forpagtede areal.

Ved jordbrugsmæssige formål forstås også drift som halvkultur eller henliggen som udyrket og lysåbent areal. Det samme gælder småbiotoper og småplantninger til og med 0,5 ha. Det vil sige, at også ejendomme, der ikke anvendes erhvervsmæssigt i traditionel forstand, kan udgøre eller indgå i en bedrift.

Det samlede areal af randzoner

Det samlede randzoneareal på en bedrift skal opgøres efter den afgrænsning af randzonearealet, der fremgår af randzonoeloven. Ved opgørelsen kan følgende fremgangsmåde anvendes:

1. Alle åbne vandløb i landzone og alle søer med et overfladeareal på mere end 100 m² i landzone inden for eller op til bedriftens arealer fastlægges. Vandløb, der i deres helhed forløber på en ejendom fra sit udspring til udløb i havet, skal dog ikke medregnes. (Se yderligere beskrivelser på hvilke vandløb og søer, der er omfattet af randzonoeloven i dette faktaark).
2. På det grundlag kan længden af de mulige bredstrækninger opgøres.
3. Følgende strækninger skal fratrækkes, da de ikke medfører randzonerestriktioner:

Strækninger **gennem** skov, have, park el. lign, herunder gårdspladser, hvor der er mindst 10 meter til områdets afgrænsning.

Strækninger **langs** skov, have, park el. lign, herunder gårdspladser, skal ikke medregnes for den side, der vender ind mod disse områder.

Endvidere skal strækninger beliggende i marskområder og marsklignende områder ikke medregnes, hvis de ikke er målsatte, jf. ministeriets udmelding herom.

Strækninger af vandløb, der i sin helhed fra udspring til udløb i havet ligger på en ejendom.

4. De nu opgjorte strækninger opdeles i.

a) strækninger med 2 meter bræmmer i medfør af vandløbsloven, jf. kort der viser myndighedernes vurdering herom

b) strækninger uden disse bræmmer

5. Det samlede randzoneareal på bedriften kan herefter beregnes på grundlag af en bredde på 8 meter for strækninger opgjort under 4a og en bredde på 10 meter for strækninger opgjort under 4b.

Der henvises til det følgende eksempel:

En bedrift består af følgende:

Ejendom 1 på 70 ha
 Ejendom 2 på 55 ha
 Tilforpagtet areal på 25 ha fra en naboejendom betegnet A
 Tilforpagtet areal på 17 ha fra en anden ejendom betegnet B
 Fra ejendom 1 bortforpagtes 12 ha, der ligger afsides.
 Bedriften har således et samlet areal på 155 ha.

Opgørelse af randzoneareal

Inden for bedriften og langs bedriftens arealer er der i alt 11,7 km vandløb og to naturlige søer over 100 m² med en samlet bredlængde på 0,8 km. De 11,7 km vandløb fordeler sig således: 0,4 km er beliggende i byzone og 0,5 km ligger i sin helhed på ejendom 1 fra udspring til udløb i havet. Disse strækninger skal der ses bort fra i randzonesammenhæng. Der bliver så 10,8 km langs vandløb tilbage. 4,5 km af disse er af ministeriet betegnet som beliggende i et marsklignende område. Heraf er de 3,7 km ikke målsatte. Dem skal der også ses bort fra. Herefter er der i alt 7,9 km randzoner tilbage (7,1 km langs vandløb og 0,8 km langs søer).

2,2 km af de 7,1 km langs vandløb er beliggende langs bedriftens grænser, og de giver derfor alene randzoner på bedriften langs den ene side. 1,4 km er beliggende i skov og have, heraf dog 0,2 km langs kanten af skoven ud mod marker. Det medfører følgende randzonelængde langs vandløb: $(7,1 \text{ km} - 1,4 \text{ km}) \times 2 - 2,2 \text{ km} + 0,2 \text{ km} = 9,4 \text{ km}$. Den samlede randzonelængde på bedriften er herefter 10,2 km.

En del af vandløbene på bedriften udgøres af gravede afvandingsgrøfter, der ikke er målsat i vandplanerne. Derfor har 3,6 km af den opgjorte randzonelængde på 10,2 km ikke 2 meter bræmmer i medfør af vandløbsloven. Herefter beregnes randzonearealet således: $3,6 \text{ km} \times 10 \text{ m} + 6,6 \text{ km} \times 8 \text{ m} = 8,88 \text{ ha}$. Det medfører en randzoneprocent på 5,7 pct. $(100 \times 8,88/155)$.

Beregning af randzoneareal omkring søer

Langs vandløb beregnes randzonearealet normalt ved at finde randzonens længde og gange den med randzonebredden på den pågældende strækning. Det vil i næsten alle tilfælde give en god tilnærmelse til det korrekte resultat. Det samme vil være gældende ved større søer, idet længden af randzonen opgøres som søens omkreds. Ved små søer vil denne fremgangsmåde give et resultat, der afviger væsentligt fra det korrekte resultat, fordi søens omkreds afviger væsentligt fra randzonearealets gennemsnitlige længde.

Hvis der er tale om en helt cirkulær sø på 100 m², vil søens omkreds gange 10 m vise et areal på 354 m², mens arealet mellem cirklerne med søens radius og søens radius + 10 meter vil være på 668 m², hvilket vil være det korrekte areal. Ved større søer vil den arealmæssige forskel mellem de to beregningsmetoder ikke blive større, så medmindre der er tale om et større antal små søer på bedriften, vil forskellen mellem de to beregningsmetoder ikke have ret stor betydning. Det skal dog påpeges, at den korrekte beregningsmetode vil give det for ansøger gunstigste resultat, nemlig det største randzoneareal.

Illustration: Cirkulær sø, 100 m²

